

Land i to Dele. Vi have brugt Tiden efter 1848 til at samle vort Land til een Deel, og lad os bruge den Tid, vi have, til at holde hine to Dele sondrede, ikke sondrede for vor Skyld, men sondrede for, at vi kunne opretholde og fyldestgjøre den Forpligtelse, vi engang have paataget os mod et andet Statsforbund. Vi, som ere Kongen af Danmarks Undersaatter, hans, som ogsaa er Herre i Holsteen, vi skyde ham, at lade ham have frie Hænder til at fyldestgjøre de Fordringer, som han er pligtig at opfylde lige over for det tydske Forbund; det skyde vi ham, og derfor skyde vi ham fuld Frihed til at lade den holsteenske Regjering være holsteensk, men det vilde vi ikke gjøre, hvis vi forlangte, at den slesvigiske Regjering skulde være et Led i den holsteenske. Det er Hovedpunktet, og heller ikke skulle vi tabe af Opmarksomheden, at der er vundet et andet Punkt ved hvad der er skeet. Jeg veed meget godt, at det, naar jeg udtaler det, vil finde ringe Gjensvang her i Forsamlingen, ja, jeg vil endog gaae videre og sige, at det altid har fundet ringe Gjensvang hos mig selv, men jeg veed meget godt at sætte Brits paa hvad der er givet og hvad der er ydet, selv om det ikke stemmer heelt med min Anskuelse. Der er givet Regjeringen en Lethed til, indenfor Statens Grændser at dele imellem de forskjelligke Statsdele, derved, at Arve-Genheden er os indrømmet, og om vi ikke strax kunne naae vort Maal, om det ikke strax vil blive klart for Alle, hvad der i denne Henseende er det Rette eller Urette, saa ville vi dog være frie for alle de Ansægtelser, som ere komne frem af Arvetvisten; vi ville være frie for dem, og det vil hjælpe os i en ikke ubetydelig Grad til, i en senere Tid at ordne Forholdene saaledes, at de svare til de forskjellige Statsdeles særegne Forpligtelser og til deres indre Sammenhold. Det staaer ikke i vor Magt — det kunne vi frit bekjende uden Skam — at ordne vore Statsforhold, som vi ville. Vi kunne saa meget friere bekjende det, som ogsaa større og mægtigere Stater have maattet bukke sig under en saadan ydre Villie; men det staaer i vor Magt at holde vor Stræben stadigt for Die, at bruge Tiden og Omstændighederne saaledes, at de

bøie sig til os, men denne Magt berøve vi os, dersom vi i Omstændigheder som disse opstille Hypotheker, bekæmpe dem, og i Anledning af den Kamp, som derved opstaaer, og det Oprør og den Bevægelse, som derved tilveiebringes i Folket, berøve os det Redskab, som staaer mellem os og den Afgjørelse, vi søge. Det er vist den største Feil, vi i dette Dieblik kunne begaae, og lader os være os det bevidste, naar vi gaae over til det næste Skridt, som man nu har antydet os, nemlig til Forhandlingen af en Adresse til Kongen, for at vi ikke da selv uopfordrede fornye de Banskkeligheder, som vi i dette Dieblik ere undslupne derved, at de Medlemmer, der have stabt Banskkelighederne, igjen have søgt at hæve dem. Lad os være fuldt overbeviste om, at der ikke indenfor Danmarks Grændser og endnu mindre, tør jeg sige, i Danmarks Raad findes en eneste Mand, som kunde ønske at indordne os paa nogen bestemt formel Maade under nogen fremmed Stats Raadighed og altsaa lige saa lidt under det tydske Forbunds.

Lader os i vor Betragtning gaae ud fra denne Anskuelse, lader os erindre, at det Standpunkt, hvortil vi nu ere komne, har udviklet sig gradvæls fra 1848. Der har ingen Tid været, hvor vor Stilling egentlig har frigiort os fra det, den nu er, vi have gjort os en Mængde Illusioner om Forholdenes Bessaffenhed (Hør!), vi have grebet efter Skyggebilleder, som ere bragte os snart i Form af een Note, og snart i Form af en anden, men den samme Virkelighed har stadigt ligget for. Det har ligget for, at Europa ikke har villet; at den danske Stat skulde forandre det Omraade, den havde før 1848; det har ligget for, at Europa har eftertragtet at befæste den indenfor dette Omraade; det har ligget for, at de fleste europæiske Magter have villet indrømme den danske Regjering en saa stor Frihed, som muligt — og jeg skal strax forklare dette Ord „muligt“ — til at ordne Forholdene indenfor denne Grændse; men ligesaameget ligger det for, at de ikke betragte en hurtig Afgjørelse af disse Forhold indenfor denne Grændse som værende af europæisk Bigtighed; de betragte det som rigtigt, at Danmark engang igjen blev